

Ascitespunctie of ascitesdrainage

— bij vocht in de buik

Binnenkort krijgt u een ascitespunctie of een ascitesdrainage. In deze folder leest u waar, waarom en hoe dit onderzoek gebeurt. Voor dit onderzoek bent u opgenomen op de afdeling maag-, darm-, en leverziekten (MDL) van het Spaarne Gasthuis locatie Hoofddorp. De ascitespunctie of drainage zelf gebeurt op de echokamer van de afdeling radiologie. U wordt in bed naar de afdeling radiologie gebracht.

Inhoud

- Wat is ascites
- Wat is een ascitespunctie
- Wat is een ascitesdrainage
- Welke voorbereidingen zijn nodig?
- Hoe gaat een ascitespunctie?
- Hoe gaat een ascitesdrainage?
- Risico's na een ascitespunctie of drainage
- Vragen

Wat is ascites?

Ascites is een ophoping van vocht in de buikholte. Normaal zit er geen vocht in de buikholte. Bij vrouwen komt vocht in de buikholte soms wel voor. Daardoor ontstaat ascites bij vrouwen sneller. Ascites bevat eiwitten. Ascites in de buik is te herkennen aan een dikke, opgezette buik. De navel is vaak uitgezet. Ascites in de buik ontstaat vaak bij chronische aandoeningen.

Mogelijke oorzaken van ascites:

- Hartfalen
- Lever- of nieraandoeningen
- Kanker
- Levercirrose
- Bacteriële buikvliesontsteking

Al deze aandoeningen zorgen voor een verhoogde druk op de leverslagader. Hierdoor komt er meer bloed in de kleine (perifere) bloedvaten. Deze bloedvaten worden zo wijd, dat er eiwitrijk vocht door de wand van het bloedvat lekt naar de buikholte. De eiwitten in het vocht zorgen er normaal voor dat het vocht vanuit de buikholte in de bloedvaten wordt gezogen. Nu het eiwitrijke vocht in de buikholte zit, valt deze functie weg. Het gevolg is dat het vocht in de buikholte blijft en steeds meer wordt.

Klachten bij ascites:

- Een opgezet, strakgespannen buik met uitpuilende navel. De huid op de buik kan glimmend zijn.
- Striae of wijde bloedvaten op de buik
- Verminderde eetlust
- Buikpijn
- Druk op de maag
- Vermoeidheid
- Kortademigheid
- Dikke enkels (dit komt niet altijd voor)
- Minder goed kunnen bewegen

Onderzoek en diagnose

Een arts kan met een lichamelijk onderzoek vaststellen of u ascites in de buik heeft. De arts klopt op uw buik en hoort dan of er vocht in de buik zit. Zo nodig kan ook een echografie van de buik worden gemaakt. Dit is een onderzoek met geluidgolven.

Om de oorzaak van het ascites vocht vast te stellen, kan met een naald wat vocht weg gehaald worden voor onderzoek.

Wat is een ascitespunctie?

Bij een ascitespunctie wordt er met een naald vocht afgenomen uit de buikholte.

Waarom een ascitespunctie?

Een ascitespunctie wordt gedaan om het vocht uit de buik te halen en te onderzoeken.

Uw zaalarts vertelt u waarom de ascitespunctie wordt gedaan.

Wat is een ascitesdrainage?

Bij een ascitesdrainage loopt het vocht via een slangetje (drain) uit de buikholte. Ook nu kan de arts vocht afnemen voor onderzoek.

Waarom een ascitesdrainage

Een ascitesdrainage wordt gedaan om het vocht uit de buikholte te halen. De klachten die ascites geven worden hierdoor minder.

Welke voorbereidingen zijn nodig?

Onderzoek van uw bloed:

Soms is het nodig om de stollingswaarde in uw bloed te bepalen. Als dit nodig is krijgt u een formulier mee voor bloedprikken. Bent u opgenomen in het ziekenhuis? Dan komt de medewerker van het laboratorium langs om u te prikken.

Medicijnen

Bent u opgenomen en heeft u uw medicijnen in eigen beheer? Bespreek dan altijd met de verpleegkundige van de afdeling, welke medicijnen u wel of niet mag innemen. De meeste medicijnen mag u voor dit onderzoek gewoon innemen.

Bloed verdunnende medicijnen

Gebruikt u bloed verdunnende medicijnen? Dan bespreekt de arts met u wanneer u met deze medicijnen tijdelijk moet stoppen. Ook wanneer u weer mag beginnen met de bloed verdunnende medicijnen hoort u van de arts.

Bent u opgenomen in het ziekenhuis? Dan vertelt de verpleegkundige u wanneer de bloed verdunnende medicijnen tijdelijk gestopt worden en weer gestart mogen worden.

Eten, drinken, plassen en kleding

Voor dit onderzoek mag u gewoon eten en drinken.

Ga vlak voor het onderzoek nog even naar het toilet om te plassen.

Trek kleding aan die makkelijk zit.

Hoe gaat een ascitespunctie?

De radioloog bepaalt met een echografie op welke plek het vocht (ascites) uit de buikholte kan worden opgezogen. Deze plek wordt schoongemaakt. U krijgt voor dit onderzoek geen verdoving. Met een dunne naald wordt het vocht uit de buik opgezogen. De prikplaats wordt afgeplakt met een pleister. Het spuitje waar het vocht inzit, krijgt u mee naar de afdeling. De verpleegkundige zorgt dat het vocht in het spuitje wordt opgestuurd voor onderzoek.

Soms lekt uit het prikgaatje nog vocht. Zo nodig plakt de verpleegkundige een zakje op het prikgaatje om het vocht op te vangen.

Hoe gaat een ascitesdrainage?

De radioloog bepaalt met een echografie op welke plek het slangetje (drain) in de buik kan worden achtergelaten. Deze plek wordt schoongemaakt. Hierna wordt de plek verdoofd en wordt er een klein sneetje gemaakt. De drain wordt in de buikholte ingebracht. Aan de drain komt een zak te hangen waar het vocht in kan lopen. De drain wordt vastgeplakt met een speciale pleister.

Onderzoek van het vocht

Soms wil de arts het vocht laten onderzoeken in het laboratorium. De drain wordt dan niet direct open gezet om het vocht uit de buik te laten lopen. Er wordt dan eerst via de drain vocht opgevangen voor onderzoek. Pas daarna wordt de drain opengezet om het vocht weg te laten lopen in een opvangzak. Uw verpleegkundige op de afdeling krijgt toestemming van de arts om de drain open te zetten.

Na de ascitesdrainage

- Na een ascitesdrainage controleert de verpleegkundige regelmatig uw bloeddruk, hartslag en temperatuur. Ook controleert zij de hoeveelheid vocht dat uit de buik loopt.

- Zo nodig krijgt u eiwitten (Albumine) via een infuus. Zie ook het kopje “Ascites en problemen met uw lever”.
- Na een ascitesdrainage kan uw bloeddruk wat dalen. Hiervan kunt u duizelig worden. Het advies is om hulp aan de verpleegkundige te vragen als u bijvoorbeeld naar het toilet wilt.
- Doe voorzichtig met de drain, anders kan de drain uit de buikholte vallen.
- Wanneer de drain niet meer loopt, dan mag deze, na toestemming van uw zaalarts, verwijderd worden. De verpleegkundige verwijdert dan de drain.

Ascites bij problemen met uw lever

Wanneer u ascites in de buik heeft door problemen met uw lever dan krijgt u zo nodig eiwitten via een infuus. In ascites zitten veel eiwitten die u verliest. Omdat u problemen heeft met uw lever, is ook de aanmaak van eiwitten verstoord. De kans bestaat dat u dan tekort aan eiwitten krijgt. Het tekort aan eiwitten kan aangevuld worden met Albumine via een infuus. Een infuus is een naaldje in een bloedvat van uw arm.

De verpleegkundige maakt afspraken met de zaalarts over de hoeveelheid vocht die mag aflopen en het geven van Albumine.

Risico's na een ascitespunctie of drainage

- Bloeding, ook na het onderzoek wordt u hierop gecontroleerd.
- Infectie in de buikholte (peritonitis).
- Afhankelijk van uw gezondheid, kunnen er ook andere risico's zijn. Uw zaalarts vertelt u de risico's die voor u gelden.

Vragen

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Met deze informatie beslist u, samen met uw arts, of u het onderzoek laat doen. Heeft u na het gesprek met uw arts en na het lezen van deze informatie nog vragen? Stel deze dan aan de verpleegkundige of uw zaalarts.

Waar zijn we te vinden?

**Spaarne Gasthuis
Haarlem Zuid**
Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

**Spaarne Gasthuis
Hoofddorp**
Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

www.spaarnegasthuis.nl

**Spaarne Gasthuis
Haarlem Noord**
Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

**Spaarne Gasthuis
Heemstede**
Händellaan 2A
2102 CW Heemstede

info@spaarnegasthuis.nl